CYNGOR SIR YNYS MÔN	
CYFARFOD:	**PWYLLGORAU SAFONAU A GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD**
DYDDIAD:	**14 Medi, 2016 & 24 Hydref, 2016**
TEITL YR ADRODDIAD:	**CYNLLUN DATBLYGU AELODAU - Ebrill 2016 - Mawrth 2017**
ADRODDIAD GAN:	**RHEOLWR DATBLYGU ADNODDAU DYNOL**
PWRPAS YR ADRODDIAD:	**RHOI DIWEDDARIAD AR GYNLLUN DATBLYGU 2016/17 AR GYFER AELODAU ETHOLEDIG A CHYNNIG AR GYFER CYFNOD CYNEFINO I AELODAU ETHOLEDIG YN DILYN ETHOLIADAU'R CYNGOR SIR YM MIS MAI 2017**
SWYDDOG ARWEINIOL:	**MIRIAM WILLIAMS, RHEOLWR DATBLYGU ADNODDAU DYNOL**

Mae dyletswydd ar yr Awdurdod i ddarparu cyfleoedd hyfforddi a datblygu ar gyfer ei Aelodau ac i sicrhau bod gwybodaeth ar gael i'r Cyngor yn flynyddol. Y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd sy'n gyfrifol am faterion yn ymwneud â Hyfforddi a Datblygu Aelodau.

Yn sylfaenol, mae'r Cynllun Datblygu Aelodau yn ceisio ymdrin ag anghenion Aelodau er mwyn iddynt gael eu cefnogi'n well yn eu swyddogaethau trwy ddarparu cynllun datblygu priodol sy'n cael ei fonitro, ei werthuso a'i adolygu'n gyson er mwyn sicrhau ei fod yn "addas i'r pwrpas" ac o'r ansawdd iawn. Caiff adborth parhaus gan Aelodau Etholedig, ynghyd â gwybodaeth a gesglir o Adolygiadau Datblygiad Personol ei chasglu er mwyn llunio'r cynllun datblygu ac i ddiweddaru'r rhaglen ar gyfer y flwyddyn.

Mae holl Aelodau'r Cyngor wedi derbyn disgrifiadau swydd a manylebau person generig sy'n cynnwys cyfeiriad at y cyfleoedd y mae'r Awdurdod yn eu darparu o ran datblygiad personol a datblygu rôl.

Paratowyd y Cynllun Datblygu sydd ynghlwm (atodiad 1) ar gyfer y cyfnod rhwng Ebrill 2016 a Mawrth 2017 er mwyn tynnu sylw at y prif gyfleoedd hyfforddiant sydd ar gael ar gyfer y flwyddyn ariannol gyfredol. Mabwysiadwyd y cynllun yn y cyfarfod o'r Cyngor Llawn ym mis Mai 2016, ond ers hynny, mae wedi'i ddiweddaru i gymryd i ystyriaeth sesiynau hyfforddi ychwanegol ac ati.

I’r graddau y mae hynny’n bosibl, mae'r rhaglen yn ceisio darparu ar gyfer anghenion yr aelodau e.e. cymysgedd o sesiynau ac amrywio fformat yr hyfforddiant, gan gynnig sesiynau dysgu cymysg e.e. gweithdai, mentora, e-ddysgu a sesiynau un-i-un ac ati.

Ers i'r cynllun gael ei gyflwyno i'r cyngor llawn, mae swyddog E-Ddysgu wedi'i recriwtio a bydd yn cychwyn yn ei swydd ar ddechrau mis Medi. Rhan o rôl y swyddog hwn fydd cymryd cyfrifoldeb am hyrwyddo a chyfeirio Swyddogion ac Aelodau Etholedig fel ei gilydd i becynnau hyfforddi amrywiol sydd ar gael ac yn benodol, y rhai sydd ar gael ar lwyfan E-Ddysgu Cymru Gyfan. Dylid nodi bod Aelodau Etholedig, yn ychwanegol at yr anghenion a nodwyd yn y cynllun datblygu, yn mynychu sesiynau briffio yn rheolaidd sy'n canolbwyntio ar flaenoriaethau busnes yr Awdurdod. Cedwir manylion am y sesiynau briffio hyn gan y tîm Trawsnewid Corfforaethol.

Mae'r cynllun datblygu yn "rhaglen dreigl" o sesiynau gyda'r bwriad o barhau i atgyfnerthu mewn modd cadarnhaol y gefnogaeth a roddir i aelodau yn eu swyddogaethau, gwella safonau a datblygu arferion da a fu o gymorth i’r Cyngor ennill statws Siarter Datblygu Aelodau.

Yn ogystal, mae rhaglen Gynefino 12 mis wedi cael ei datblygu gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (gweler atodiad 2) mewn cydweithrediad â phob Awdurdod Lleol yng Nghymru. Mae hyn yn dangos y modd y gellid integreiddio hyfforddiant gorfodol ac adnoddau hyfforddi sydd ar gael ar gyfer datblygu’r holl Aelodau Etholedig yn dilyn etholiadau 2017. Bydd hyn yn sicrhau rhywfaint o gysondeb ar draws yr Awdurdodau o ran y sesiynau sydd ar gael a nod y rhaglen yw cynnig dull cymysg o gyflwyno cyfleoedd dysgu.

Y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd sy’n gyfrifol am fonitro’r cynnydd mewn perthynas â Datblygu Aelodau Etholedig a bydd Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd yn cyflwyno diweddariadau’n rheolaidd i’r Pwyllgor.

ARGYMHELLION:

- Ceisir eich barn mewn perthynas ag unrhyw hyfforddiant pellach y gellid ei nodi ar gyfer ei gynnwys yn y cynllun hyfforddi sydd ynghlwm yn atodiad 1

- Cyflwyno sylwadau ar y Cynllun Hyfforddiant Cynefino arfaethedig ar ôl etholiadau 2017 fel y’i gwelir yn atodiad 2.

Miriam Williams
Rheolwr Datblygu Adnoddau Dynol
23/08/2016

CYNLLUN DATBLYGU AR GYFER AELODAU ETHOLEDIG/

DEVELOPMENT PLAN FOR ELECTED MEMBERS

EBRILL /APRIL 2016 – MAWRTH/MARCH 2017

Mae'r Cynllun yma yn seiliedig ar wybodaeth wedi ei gasglu gan Swyddogion/Cynlluniau Datblygu Personol, Aelodau Etholedig/Anghenion Siarter Aelodau ac yn ychwanegol I'r sesiynau briffio misol a drefnir i'r Aelodau.

Bwriedir i'r cynllun gael ei ddiwygio'n briodol fel mae blaenoriaethau/deddfwriaeth yn newid/ ac bydd yn ddibynol ar argaeledd cyllidebau i'w gefnogi.

This Plan is based on information collated from Officers/Elected Member Personal Development Plans/Member Charter requirements and in addition to the monthly briefing sessions arranged for Elected Members.

The intention is that the plan is amended appropriately as priorities/legislation changes. The plan is also dependent on availability of budgets to support.

PWNC SUBJECT	CYNULLEIDFA AUDIENCE	DYDDIAD DATE
Canllaw y Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru Asesiadau Effaith Cydraddoldeb a Chraffu/Older People's Commissioner WalesPCW Guidance on EHR Impact Assessments & Scrutiny	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	11 Mai/May 2016
Cyfres o sesiynau Cyllid/Archwilio i gynnwys:/ Series of Finance/Audit sessions to include: • **Datganiad Cyfrifon/Statement of Accounts** • **Fframwaith y Drefn Lywodraethol Newydd ar gyfer Llywodraeth Leol/ New Governance Framework for Local Government'** • **Rheoli Trysorlys/Treasury Management**	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members Pwyllgor Archwilio/Audit Committee Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	I'w drefnu/To be arranged Medi/September 2016 9 Tachwedd/November 2016
Sesiwn Caffael/ Procurement Session	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	Medi/September 2016

Diweddariad Trwyddedu/ Licencing Update	Pwyllgor Trwyddedu/ Licencing Committee Members	20 Mehefin/June 2016
Trwyddedu Tacsis/Taxi Licencing	Pwyllgor Trwyddedu/ Licencing Committee Members	Tachwedd/November 2016
Cyfres o Hyfforddiant & Diweddariad Materion/ Series of Planning Training & Updates	Pwyllgor Cynllunio/ Planning Committee	Fel bô'r angen/ As and when required
Cyfres o sesiynau ar faterion Tai a Cymuned i gynnwys:/ Series of sessions relating to Housing and Community to include: • **Deddf Tai (Cymru) 2014 gan gynnwys Newidiadau mewn deddfwriaeth Digartrefedd a'r Cynydd mewn Treth Cyngor ar dai gwag tymor hir ag ail-gartrefi**	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	Tachwedd/November 2016
• **Diwygio Lles – newidiadau sydd ar y ffordd gyda'r Credyd Unedol [Universal Credit] : darparwr posib ydi Cyngor Sir y Fflint [dan gytundeb LLC]**	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	Hydref/October 2016
• **Diogelu a Rhiant Corfforaethol/ Safeguarding and Corporate Parenting**	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	17 Tachwedd/November 2016

• **Sesiynau Ymwybyddiaeth Diogelu/Safeguarding Awareness Sessions** • **Sesiynau dilyniant - Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 /** **Follow on sessions - Social Services and Wellbeing (Wales) Act 2014** • **Sesiwn Ymwybyddiaeth Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru)/ Well-being of Future Generations (Wales) Act Awareness Session**	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	I'w gadarnhau/To be confirmed I'w gadarnhau/To be confirmed Chwefror/February 2017
Cyfres o sesiynau ar faterion Addysg i gynnwys:/ **Series of sessions relating to Education to include:** • **Cynefino a Sgiliau i Lywodraethwyr/Governor Induction and Skills**	Aelodau Etholedig sy'n Lywodraethwyr Ysgolion/ Elected Members who are School Governors	Mae Cyrff Llywodraethol yn derbyn manylion am gwrs e ddysgu cenedlaethol i Lywodraethwyr newydd; hyn wedi ei drefnu drwy Cynnal.

• **Diogelu/Safeguarding**	Aelodau Etholedig sy'n Lywodraethwyr Ysgolion/ Elected Members who are School Governors	Cwrs yn cael ei gynnal yn flynyddol mis Chwefror i Lywodraethwyr sydd gyda chyfrifoldeb Diogelu Plant ar y Corff Llywodraethol.
• **Sesiwn diweddariad Llywodraethu Gwybodaeth/Information Governance refresher training**	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	Ionawr/January 2017
• **Hyfforddiant Cyfryngau Cymdeithasol/ Social Media Training**	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	I'w gadarnhau/To be confirmed
• **Sgiliau Cadeirio/ Chairing Skills**	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	Fel yr adnabyddir/ As and when identified
• **Sgiliau TG/ IT Skills**	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	Fel yr adnabyddir/ As and when identified
• **Sgiliau Iaith/Language Skills**	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	Fel yr adnabyddir/ As and when identified
• **Mentora/Mentoring**	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	Fel yr adnabyddir/ As and when identified
• **Cyfansoddiad/Constitution**	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	I'w gadarnhau/To be arranged

Cyfres o hyfforddiant E-Ddysgu ar gael drwy Academi Cymru Gyfan, i gynnwys:/ **Suite of E-Learning training available via All Wales Academy, to include:** • **Moesau & Safonau/Ethics& Standards** • **Penderfyniadau i Genedlaethau'r Dyfodol/Decisions for Future Generations** • **Cadeirio Cyfarfodydd/Chairing Meetings** • **Sgiliau Siarad Cyhoeddus/Public Speaking Skills** • **Cynefino a Sgiliau i Lywodraethwyr/Governor Induction and Skills** **Cyngor Gofal Cymru/Care Council for Wales:** • **Diogelu/Safeguarding**	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	Fel yr adnabyddir/ As and when identified

- Trefnir sesiynau ar gyfer Cynghorau Bro a Thref lle bô'r angen/
  Sessions for Town and Community Councils will be arranged as/when identified

- Bydd Aelodau o'r Pwyllgor Safonau ac Aelodau Lleyg yn cael gwahoddiad i rai sesiynau lle'n briodol / Where appropriate, Members of the Standards Committee and Lay Members will be invited to sessions

Miriam Williams
Rheolwr Datblygu Adnoddau Dynol/
Human Resource Development Manager

Rhaglen cyflwyno CSYM i gynghorwyr (ar sail model CLILC) dros flwyddyn gan ddangos cyfleoedd i gyfuno hyfforddiant gorfodol yn ôl argaeledd adnoddau.				
Gweithgaredd	Cynulleidfa	Dull	Deunyddiau hyfforddi ar gael/angenrheidiol	Pryd
Ymgynefino (swyddfeydd y cyngor a chyfleusterau'r sir)	Pob aelod	Taith	Gwybodaeth, mapiau ac ati yn rhan o raglen pob awdurdod. Dylai copïau caled o lawlyfr WLGA i gynghorwyr fod ar gael.	Wythnos 1
Cyflwyno'r cyngor, ei rôl a threfn ei lywodraethu.	Pob aelod	Prif Weithredwr	I'w llunio gan staff yn lleol.	Wythnos 1
Cyflwyno TGCh a'r offer	**Pob aelod (G)**	Swyddogion TGCh, sesiynau unigol.	Sesiwn a chanllawiau i'w llunio gan staff yn lleol.	Wythnos 1
Cyflwyno'r amryw wasanaethau	Pob aelod	Pob uwch swyddog	Dylai gwybodaeth sylfaenol fod yn y pecyn cyflwyno ac ati.	Wythnos 1
Côd ymddwyn a moeseg	**Pob aelod (G)**	Swyddog Monitro. Fideo'r Ombwdsmon a ffyn data.	Mae tri cyfreithiwr yn helpu CLILC i baratoi deunyddiau a diweddaru'r dysgu electronig.	Wythnos 1
Materion cyfansoddiadol megis cymryd rhan mewn cyfarfodydd	**Pob aelod (G)**	Swyddog Monitro	Cwrs Mewnol	Y chwe mis cyntaf
Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant Cymru	**Pob aelod (G)**	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol.	Mae modiwl dysgu electronig a deunyddiau lleol ar gael bellach.	Y chwe mis cyntaf
Penderfynu er lles cenedlaethau'r dyfodol (Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol)	**Pob aelod (G)**	Gweithdy – Uwch swyddogion ac aelodau profiadol. Dysgu electronig.	Mae dysgu electronig ar gael trwy wefan Academi Cymru.	Y chwe mis cyntaf
Cyflwyno cydraddoldeb	**Pob aelod (G)**	Gweithdy swyddogion cydraddoldeb a dysgu electronig.	Mae dysgu electronig ar gael trwy wefan Academi Cymru ac mae deunyddiau ar gyfer y gweithdy ar gael ym mhob awdurdod.	Y chwe mis cyntaf
Diogelu	**Pob aelod (G)**	Gweithdy - Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Cymdeithasol, yn ogystal â dysgu electronig.	Dysgu electronig trwy wefan Academi Cymru ac mae deunyddiau ar gyfer y gweithdy ar gael ym mhob awdurdod. Llawlyfr SSIA i gynghorwyr.	Y chwe mis cyntaf
Rheoli data a Deddf Mynnu Gwybodaeth	**Pob aelod (G)**	Gweithdy a dysgu electronig.	Mae dau fodiwl ar gael trwy Academi Cymru – Diogelu Data a Rhyddid Gwybodaeth.	Y chwe mis cyntaf

DRAFT

Rhiantu Corfforaethol	**Pob aelod (G)**	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol.	Mae deunyddiau ar gyfer y gweithdy ar gael ym mhob awdurdod. Llawlyfr SSIA i gynghorwyr.	Y chwe mis cyntaf
Materion ariannol megis pennu cyllidebau a rheoli'r trysorlys	**Pob aelod (G)**	Cyfarwyddwr Cyllid a dysgu electronig	Mae deunyddiau ar gyfer y gweithdy ar gael ym mhob awdurdod. Mae angen dysgu electronig.	Y chwe mis cyntaf
Trefniadau newydd pwyllgorau cynllunio yn sgîl Deddf Cynllunio	**Pwyllgor cynllunio (G)**	Swyddog Cynllunio	Mae WLGA yn comisiynu deunyddiau i'r wlad gyfan trwy gylch cynghori.	Cyn y cyfarfod cyntaf
Safonau	**Pwyllgor safonau (G)**	Swyddog Monitro	Cwrs Mewnol	Cyn y cyfarfod cyntaf
Trwyddedu	**Pwyllgor trwyddedu (G)**	Swyddog Trwyddedu	Cwrs Mewnol	Cyn y cyfarfod cyntaf
Archwilio	**Pwyllgor archwilio (G)**	Swyddog Cyllid	Cwrs Mewnol	Cyn y cyfarfod cyntaf
Penodiadau, apeliadau a medrau cyfweld	**Aelodau paneli penodi (G)**	Cyfarwyddwr AD	Cwrs Mewnol	Cyn cymryd rhan
Rôl pwyllgorau craffu	**Pob aelod (G)**	Pennaeth y gwasanaethau democrataidd/swyddogion craffu	Cwrs Mewnol. Mae WLGA yn llunio'r dysgu electronig ar y cyd â rheolwyr materion craffu.	Cyn y cyfarfodydd craffu cyntaf
Materion cynllunio i gynghorwyr nad ydyn nhw'n ymwneud â'r maes hwnnw – protocolau	**Pob aelod (G)**	Swyddogion cynllunio/aelod profiadol	Deunyddiau i'w comisiynu gan gylch cynghori o dan nawdd Llywodraeth Cymru, gyda chymorth swyddogion cynllunio.	Y chwe mis cyntaf

DRAFT

Arwain cymuned a thrin a thrafod achosion	Pob aelod	Pennaeth Gwasanaeth Democrataidd /aelod profiadoluchelradd/e-ddysgu	Mae modiwl am waith cynghorydd yn y ward ar y gweill – bydd ar gael trwy Academi Cymru.	Yr ail chwe mis
Datblygu cabinet newydd	Cabinet	Hwyluswyr allanol	Deunyddiau hwyluswyr allanol.	Yr ail chwe mis
Gofynion newydd o ran polisïau, gwasanaethau a'r gyfraith	Pwyllgorau perthnasol	Penaethiaid Gwasanaethau	Gan staff lleol yn ôl yr angen. Papurau hysbysu gan Lywodraeth Cymru?	Yn ystod yr ail chwe mis a'r brif raglen hyfforddi
Llywio pwyllgor a chyfarfodydd craffu	Cadeirydd pob pwyllgor craffu	Hwyluswyr allanol	Deunyddiau hwyluswyr allanol.	Yr ail chwe mis
Medrau cadeirydd pwyllgor	Pob cadeirydd	Hwyluswyr allanol/e-ddysgu	Dysgu electronig trwy wefan Academi Cymru	Yr ail chwe mis
Cyfryngau cymdeithasol	Pob aelod	Swyddogion cyfathrebu/TGCh yn ôl ymagwedd y cyngor.	Mae angen deunyddiau dysgu electronig.	Yr ail chwe mis
Gwaith consortia addysg	Pob aelod	Staff Consortia	Manylion i'w cadarnhau	Yr ail chwe mis
Cynghorwyr Newydd, Heriau Newydd	Pob aelod	Pum gweithdy rhanbarthol gan WLGA Ymddygiad cynghorwyr llwyddiannus. Cynghorwyr digidol. Rheoli'r arian. Cwrdd â'r aelodau (Llywodraeth Cymru, Swyddfa Archwilio Cymru, Cynulliad, WLGA)		Hydref/ Tachwedd 2017

(M) = Mandadol **Bydd hyfforddiant pellach ar wybodaeth a sgiliau'n cael ei benderfynu o CDP pan fydd anwytho wedi ei gwblhau**

LLC – Llywodraeth CymruWelsh Government
CLILC – Cymdeithas Llywordraeth Leol Cymru
ACG – Academi Cymru Gyfan
SSIA – Asiantaeth Gwella'r Gwasanaethau Cymdeithasol

DRAFT